

رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۰۵
سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۱		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	
http://aee.medu.gov.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد).	نمره
------	--------------------------	------

الف) تدبیر در آیات قرآن و حدیث:		
۱	آیه قرآنی « إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ » را ترجمه کنید.	۰/۵
۲	آیه « قُلْ أَفَاتَخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ » به کدام یک از مراتب <u>توحید</u> یا <u>شُرک</u> اشاره می کند؟	۰/۵
۳	بر اساس آیه « مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَ الَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ » مسلمانان، چه وظیفه‌ای برعهده دارند؟	۰/۵
۴	با توجه به آیه « وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ ... » داشتن تقوا و ایمان واقعی مردم، سبب می گردد.	۰/۵
۵	با تدبیر در روایت « مَنْ كَثَرَ فِكْرَهُ فِي الْمَعَاصِي دَعَتْهُ إِلَيْهَا »، چه عاملی زمینه ساز کشیده شدن انسان به سوی گناه است؟	۰/۵
ب) درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید. (هر کدام ۰/۵ نمره)		
۶	کتمان گناه، از فضایل اخلاقی توصیه شده در دین اسلام محسوب می شود.	۰/۵
۷	تکرار توبه، حتی اگر واقعی باشد، سبب دور شدن انسان از خدا و عدم پذیرش توبه او می شود.	۰/۵
۸	در جهان قبل از اسلام، آثار جهالت و بی عدالتی را فقط در شبه جزیره عربستان می توان یافت.	۰/۵
۹	« تخریب ساختار طبیعی محیط زیست » از آثار منفی تمدن جدید اروپا در حوزه علم است.	۰/۵
ج) جملات زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید. (هر کدام ۰/۵ نمره)		
۱۰	کتاب نهج البلاغه امام علی (ع) نشانه احترام به است.	۰/۵
۱۱	اگر همه مردم، تنها را محور فعالیت اجتماعی قرار دهند تفرقه و تضاد جامعه را فرا می گیرد.	۰/۵
۱۲	جدی ترین آسیب ، تغییر الگوی زندگی و دل مشغولی دائمی مردم به کالاهای گوناگون است.	۰/۵
۱۳	« قساوت قلب » و « از بین بردن آرامش خاطر » از آثار نامطلوب گناهان هستند که با پیدا می شوند.	۰/۵
د) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (هر کدام ۰/۵ نمره)		
۱۴	نگاه انسان موحد به موجودات جهان چگونه است؟	۰/۵
۱۵	تصور نادرست برخی انسان ها از تقدیر الهی چیست؟	۰/۵
۱۶	نفوذ ناپذیری و مقاومت در برابر دام های شیطان، نیازمند چیست؟	۰/۵
۱۷	سستی بنیان خانواده چه اثر سوئی در مسؤولیت های اجتماعی به دنبال دارد؟	۰/۵
۱۸	قرآن کریم هنگام بیان اوصاف نمازگزاران، کدام ویژگی ایشان را ذکر کرده است؟	۰/۵
۱۹	از آثار زیان بار آیین « اعتراف به گناه » در مسیحیت، یک مورد را بنویسید.	۰/۵
«ادامه سؤالات در صفحه دوم»		

رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۰۵
سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۱		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	
		http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد).	نمره
------	--------------------------	------

۲	هـ) سؤالات احکام:		۲۰
	حکم هر یک از عبارتهای سمت راست را به کمک موارد داده شده در سمت چپ، تعیین کنید. (درستون سمت چپ یک مورد اضافی است)		
	الف) تولید مجلات و روزنامه‌ها به منظور گسترش فرهنگ و معارف اسلامی	۱- حرام	
	ب) استفاده از اثری که تولیدکننده، تکثیر آن را جایز نداند.	۲- مستحب	
	ج) شرکت در مجالس شادی برای تبلیغ دین به شرط رعایت احکام دین	۳- واجب	
	د) فراهم کردن زیر ساخت‌های لازم برای پایگاه‌های ارتباطی بومی توسط دولت اسلامی که از مصادیق نفی سبیل است.	۴- واجب کفایی	
		۵- جایز	
۰/۵ ۱	و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		۲۱ ۲۲
	شرک در ربوبیت:		
		سنت امداد خاص الهی:	
۱ ۱ ۱/۵ ۱/۵ ۱/۵	ز) به سؤالات زیر، پاسخ کامل و تشریحی دهید.		۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷
	قدر و قضای الهی را در مورد « آب » توضیح دهید.		
	پیامبر اکرم (ص) با دعوت مردم به تعقل، چه آداب جاهلی را از بین بردند؟		
	آیا خدا را در دنیا و آخرت با چشم سر می‌توان دید؟ توضیح دهید.		
	نیایش و راز و نیاز با خدا، چگونه موجب تقویت اخلاص در انسان می‌شود؟		
۱/۵	چرا شیطان با روش گام به گام، انسان را به شقاوت می‌کشاند؟ با ذکر مثال توضیح دهید.		
۲۰	موفق و سربلند باشید.		

ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۰۵	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۴۰۱
نمره	راهنمای تصحیح	
ردیف		
۳	الف) با توجه به آیات قرآن و حدیث پاسخ دهید.	
۱	به راستی زمین از آن خداست، (۰/۲۵) آن را به هر کس از بندگان که بخواهد به ارث می‌دهد (۰/۵) و فرجام (نیک) برای پرهیزگاران است. (۰/۲۵)	
۲	شکر در ولایت	درس ۲ صفحه ۲۲
۳	مسلمانان باید میان خود پیوند برادری برقرار کنند و با ظالمان و مفسدان مبارزه نمایند.	درس ۱۰ صفحه ۱۲۶
۴	نزول برکات الهی از آسمان و زمین	درس ۶ صفحات ۶۸ و ۷۶
۵	فکر گناه	درس ۷ صفحه ۸۸
۲	ب) درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (ص/غ) مشخص کنید.	
۶	ص (۰/۵)	درس ۷ صفحه ۸۹
۷	غ (۰/۵)	درس ۸ صفحه ۹۷
۸	غ (۰/۵)	درس ۱۱ صفحه ۱۳۳
۹	ص (۰/۵)	درس ۱۲ صفحه ۱۵۰
۲	ج) جملات زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.	
۱۰	تفکر و تعقل (خردورزی) (۰/۵)	درس ۱۱ صفحه ۱۳۹
۱۱	منافع خود (۰/۵)	درس ۳ صفحه ۳۵
۱۲	مصرف زدگی (۰/۵)	درس ۱۲ صفحه ۱۵۰
۱۳	تکرار گناه (اصرار بر انجام گناه) (۰/۵)	درس ۷ صفحه ۹۰
۳	د) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	
۱۴	انسان موحد موجودات جهان را مخلوق خدا می‌بینند (۰/۲۵) و می‌دانند که خداوند او را در برابرشان مسؤول قرار داده است. (۰/۲۵)	درس ۳ صفحه ۳۳
۱۵	تصور می‌کنند تقدیر چیزی غیر از قانونمندی و نظم در آن است که وقتی به حادثه‌ای تعلق گرفت، هر قانونی را لغو و هر نظمی را برهم می‌زند. (۰/۵)	درس ۵ صفحه ۵۹
۱۶	روی آوردن به پیشگاه خدا (۰/۲۵) و پذیرش خالصانه فرمان‌های او (۰/۲۵)	درس ۷ صفحه ۴۹
۱۷	سستی بنیان خانواده سبب می‌شود نسل‌هایی که از قوت و قدرت روحی برخوردار نیستند مسؤولیت‌های اجتماعی را بر عهده بگیرند. (۰/۵)	درس ۱۳ صفحه ۱۵۹
۱۸	آنان در مال خود برای محرومان و فقیران نیز حق معینی قرار داده‌اند. (۰/۵)	درس ۱۰ صفحه ۱۲۵
۱۹	سبب سست شدن ارتباط شخصی و پیوسته انسان با خدا می‌شد. (یا واسطه قرار گرفتن کشیشان میان خداوند و بندگان او) (۰/۵)	درس ۱۲ صفحه ۱۴۸
ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم		

ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۰۵	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۴۰۱
نمره	راهنمای تصحیح	
۲	ه) حکم فقهی هر یک از موارد زیر را بنویسید.	
۲۰	الف: واجب کفایی (۰/۵) درس ۹ صفحه ۱۱۴ ب: حرام (۰/۵) درس ۹ صفحات ۱۱۴ و ۱۱۵ ج: مستحب (۰/۵) درس ۹ صفحات ۱۱۵ و ۱۱۶ د: واجب (۰/۵) درس ۹ صفحه ۱۱۵	
۱/۵	و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.	
۲۱	یعنی علاوه بر خداوند و در کنار او، دیگرانی نیز هستند که تدبیر امور موجودات را بر عهده دارند و مستقل از خدا می توانند امور را تدبیر کنند. (۰/۵)	
۲۲	در اصطلاح دینی، توفیق به معنای آسان نمودن است. یعنی خداوند، شرایط و اسباب را برای کسی که با نیت پاک، قدم در راه حق می گذارد و در این راه سعی و تلاش می کند چنان فراهم می سازد که وی بتواند آسان تر به مقصد برسد. این امداد خاص خدا، توفیق الهی نام دارد. (۱)	
	ز) به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید.	
۱	آب از آن جهت که دارای خصوصیتی مانند مایع و سیال بودن، تعداد معین الکترون ها، درجه مشخص جوش آمدن و مانند آن است، داخل در تقدیر الهی است (۰/۵) و از آن جهت که این ویژگی ها در آب تحقق می یابد مشمول قضای الهی است. (۰/۵) درس ۵ صفحات ۵۸ - ۶۰	۲۳
۱	پیامبر اکرم (ص) با دعوت مردم به تعقل، آداب جاهلی زمان خود مانند اینکه شعر می سرودند اما برای شراب، شکار، غارت، عشق حیوانی و بت یا برای آمدن باران، آتش می افروختند و یا شتر سالم را با آهن حرارت دیده داغ می زدند تا شتر دیگری که مریض است بهبود یابد را نابود ساخت. (ذکر دو مورد کافی است) هر مورد ۰/۵ نمره درس ۱۰ صفحه ۱۲۷	۲۴
۱/۵	خیر. رؤیت خداوند با چشم غیر ممکن است. (۰/۵) زیرا چشم ساختار مادی و جسمانی دارد و فقط از اشیا می تواند عکس برداری کند؛ آن هم اشیا بی که طیف نوری قابل درک برای چشم را منعکس کنند. بنابراین، چشم حتی توانایی دیدن همه اشیا مادی را هم ندارد، چه برسد به موجودات غیر مادی (مانند فرشتگان) و از این بالاتر به وجود مقدس خداوند که هیچ شکل و تصویری و هیچ طول و عرض و ارتفاعی ندارد. بنابراین، خداوند را نه تنها در این دنیا نمی توان با چشم مادی دید، بلکه در آخرت نیز نمی توان او را با این چشم مشاهده کرد. (۱) (خلاصه وار نوشته شود کافی است) درس ۱ صفحات ۱۳ و ۱۴	۲۵
۱/۵	نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خداوند و یاری جستن از او برای رسیدن به اخلاص، غفلت از خداوند را کم می کند. (۰/۵) محبت او را در قلب تقویت می سازد (۰/۵) و انسان را از کمک های الهی بهره مند می نماید. (۰/۵) درس ۴ صفحه ۴۷	۲۶
۱/۵	تا در این فرایند تدریجی، متوجه زشتی گناه و قبح آن نشود و اقدام به توبه نکند. (۰/۷۵) برای مثال شیطان از همان ابتدا، انسان را به رابطه نامشروع با جنس مخالف دعوت نمی کند، بلکه در گام اول سخن از یک دوستی ساده به میان می آورد، دوستی که فقط در حد صحبت و درد دل کردن است. اما در گام های بعدی و به صورت تدریجی چنان این دوستی را پیش می برد که فرد خود را غرق در فساد و آلودگی می بیند. (۰/۷۵) درس ۸ صفحه ۱۰۰	۲۷
۲۰	جمع نمرات	«خدا قوت، موفق باشید.»